

Quicksan natuurtoets

2 locaties in Lichtenvoorde

In opdracht van Gemeente Oost Gelre

Colofon

Quickscan natuurtoets 2 locaties in Lichtenvorde

Opdrachtgever	Gemeente Oost Gelre
Contactpersoon	Mevr. B. Leusink
Opdrachtnemer	Staring Advies Jonker Emilweg 11 6997 CB Hoog-Keppel
Rapportnummer	2186
Auteur	S.J.J. Wamelink
Controle	Ing. R. Boerboom
Publicatiedatum:	23 februari 2020
Foto voorblad	Planlocatie 'Eschpark' (foto: S.J.J. Wamelink)

Copyright

Niets uit dit rapport mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Aansprakelijkheid

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde natuurwet- en regelgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Staring Advies accepteert geen aansprakelijkheid ten aanzien van beslissingen die de opdrachtgever neemt naar aanleiding van het door Staring Advies uitgevoerde onderzoek. Staring Advies is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Staring Advies; opdrachtgever vrijwaart Staring Advies voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Netwerk Groene Bureaus

Staring Advies is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB) de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoud

Samenvatting.....	3
1 Inleiding en doel.....	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Doel	4
2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden	5
2.1 Gegevens planlocaties	5
2.2 Beschrijving van planlocaties	5
2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied	5
2.4 Geplande werkzaamheden	6
3 Beschermde status plangebied	10
3.1 Gebiedsbescherming	11
3.2 Natuurnetwerk Nederland	11
3.3 Natura 2000	13
3.4 Houtopstanden	15
4 Beschermde soorten plangebied	16
4.1 Methode	16
4.2 Resultaten	17
5 Wet natuurbescherming	28
6 Conclusie	33
Bijlage 1 Impressie planlocaties	35
Bijlage 2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming	37
Bijlage 3 Beschermde plant- en diersoorten.....	45
Bijlage 4 Expertise en doelstelling	60

Samenvatting

Uit de quickscan natuurtoets blijkt dat voor de voorgenomen plannen, om op het perceel naast de tandartsenpraktijk aan het Eschpark een nieuw fietscrossterrein te realiseren, aanvullend onderzoek naar kleine marterachtigen, vleermuizen (foerageergebied en vliegroute), poelkikker en knoflookpad noodzakelijk is. Uit het aanvullend onderzoek zal blijken of er ontheffing noodzakelijk is. Het verlenen van de ontheffing kan pas nadat dit onderzoek is uitgevoerd en de eventuele extra maatregelen zijn genomen.

Bij werkzaamheden en activiteiten dient altijd rekening te worden gehouden met broedvogels. Indien werkzaamheden en activiteiten plaatsvinden buiten het broedseizoen is de kans op conflicten met broedende vogels het kleinst. Bezette nesten mogen, ongeacht de tijd van het jaar, niet worden verstoord.

Nadere toetsing of vergunningsaanvraag voor beschermde natuurgebieden is niet aan de orde. Er is mogelijk sprake van beschermde houtopstanden op planlocatie 'Boschlaan'. Een kapmelding bij de provincie Gelderland voor beschermde houtopstanden is eventueel aan de orde indien (een deel van) de bomenrij in de noordrand van deze planlocatie gekapt wordt.

Dit zijn de uitkomsten van het onderzoek dat is gehouden naar aanleiding van de voorgenomen plannen om het onderkomen voor de Fiets Crossclub Lichtenvoorde (FCCL) te verplaatsen naar het Eschpark in Lichtenvoorde en enkele hallen voor het bouwen van bloemencorsowagens te plaatsen nabij de rioolwaterzuivering aan de Boschlaan. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor beschermde plant- en diersoorten. Daarom is onderzoek noodzakelijk om te voldoen aan de Wet Natuurbescherming.

Staring Advies voerde het onderzoek uit in opdracht van de gemeente Oost Gelre. Het bureau deed literatuuronderzoek in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en veldonderzoek op de locatie.

1 Inleiding en doel

1.1 Inleiding

Bij een ruimtelijke ontwikkeling moet, in het kader van de Wet natuurbescherming, aangetoond worden dat er geen sprake is van aantasting van beschermde natuurgebieden en beschermde plant- en diersoorten. Hiervoor is in veel gevallen een gericht natuuronderzoek vereist. In eerste instantie is een quickscan natuurtoets noodzakelijk om een inschatting te kunnen maken over het effect van de plannen op beschermde natuurgebieden en soorten. Indien negatieve effecten verwacht worden is nader onderzoek noodzakelijk.

De gemeente Oost Gelre onderzoekt de mogelijkheid voor een nieuwe locatie voor fietscrossvereniging FCCL. Hiervoor is onder meer de locatie naast de tandartsenpraktijk aan het Eschpark in Lichtenvoorde in beeld. Daarnaast is de gemeente op zoek naar een mogelijkheid voor het plaatsen van hallen voor het bouwen van bloemencorsowagens. Hiervoor is op dit moment één locatie in beeld, te weten nabij de rioolwaterzuivering aan de Boschlaan. Voordat de gemeente Oost Gelre met de daadwerkelijke realisatie start dienen er diverse onderzoeken, waaronder onderzoek naar beschermde flora en fauna, plaats te vinden als voorbereiding op het aan te passen bestemmingsplan. Mevrouw Leusink van de gemeente Oost Gelre is betrokken bij deze plannen en heeft aan Staring Advies gevraagd om hiervoor een quickscan natuurtoets uit te voeren.

1.2 Doel

Het doel van de quickscan natuurtoets is om snel te inventariseren of door de geplande ontwikkelingen schade kan ontstaan aan beschermde natuurgebieden en beschermde flora of fauna. Wanneer dit het geval is wordt vervolgens geadviseerd over het noodzakelijk vervolgonderzoek en eventuele procedurele vervolgstappen.

2 Gebiedsbeschrijving en geplande werkzaamheden

2.1 Gegevens planlocaties

Locatie 1: Eschpark
Locatie 2: Boschlaan (rioolwaterzuivering)
Plaats: Lichtenvoorde
Gemeente: Oost Gelre
Provincie: Gelderland

2.2 Beschrijving van planlocaties

Planlocatie 'Eschpark'

De planlocatie is gelegen in de gemeente Oost Gelre, in de woonkern Lichtenvoorde (zie figuur 1). De planlocatie ligt aan de noordzijde van de woonkern, op het Eschpark.

De planlocatie betreft een aantal onbebouwde percelen met een enkele solitaire boom en een retentievijver (zie figuur 2 en bijlage 1). De planlocatie grenst aan opgaande groenstructuren, een tandheelkundig centrum/-laboratorium, bestrating en een zwembadcomplex ('Zwembad Meekenesch'). De directe omgeving van de planlocatie wordt bepaald door enkele bedrijfsgebouwen, agrarische percelen, doorgaande wegen, een zwembad en openbaar groen, bestaande uit extensief beheerde graslandpercelen, boomgroepen en singels.

Planlocatie 'Boschlaan'

De planlocatie is gelegen in de gemeente Oost Gelre, ten noorden van de woonkern Lichtenvoorde (zie figuur 1). De planlocatie grenst aan de oostzijde van de rioolwaterzuivering aan de Boschlaan.

De planlocatie betreft agrarische percelen (maïsakkers), een overhoek met ruigtekruiden en opslag van struiken, een bomenrij en een poel met elzenopslag (zie figuur 3 en bijlage 1). De planlocatie grenst aan de westzijde aan een greppel welke grenst aan opgaande groenstructuren behorende bij het terrein van de rioolwaterzuivering. De overige zijden grenzen aan agrarische percelen en een houtsingel. De directe omgeving van de planlocatie wordt bepaald door een rioolwaterzuivering, opgaande groenstructuren, agrarische percelen en een enkele sloot.

2.3 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Om het eventuele verstorend effect van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op beschermde natuurwaarden in de directe omgeving van de beide planlocaties (externe werking) in te kunnen schatten is een groter gebied onderzocht dan de planlocatie zelf.

Planlocatie 'Eschpark'

Het onderzoeksgebied, met daarbinnen de planlocatie, wordt bepaald door openbaar groen, een hondenlosloopveld, het terrein van Zwembad Meekenesch en grazige vegetaties (zie figuur 2).

Planlocatie 'Boschlaan'

Het onderzoeksgebied, met daarbinnen de planlocatie, wordt bepaald door opgaande groenstructuren, agrarische percelen, de bovenloop van de Baakse Beek en een enkele greppel (zie figuur 3).

Voor het veldbezoek is het afgerasterde terrein van de rioolwaterzuivering niet betreden en een inschatting op eventuele aanwezigheid van beschermde soorten is vanaf de aangrenzende agrarische percelen gedaan.

2.4 Geplande werkzaamheden

Planlocatie 'Eschpark'

In de Sportvisie Oost Gelre staat beschreven dat bereikbare, goede en kwalitatieve sportaccommodaties de basis zijn voor het streven naar een vitale samenleving. Aangegeven is dat de gemeente waar nodig faciliteert bij renovatie, verplaatsing en/of realisatie van (buiten) accommodaties. De gemeente Oost Gelre vindt het van belang dat een breed sportaanbod in Oost Gelre gekoesterd wordt (reguliere sporten, maar ook bijzondere sporten zoals fietscross, motorcross en survival). In dit perspectief is Fiets Cross Club Lichtenvoorde (FCCL) al jaren op zoek naar een nieuwe locatie. De huidige baan aan de Bernard Ter Haarstraat is te klein gezien het aantal leden en voldoet niet meer aan de minimale vereisten voor nationale wedstrijd baan. Van de verschillende alternatieve locaties voor de FCCL-baan lijkt de locatie Eschpark het meest geschikt. Realisatie van de crossbaan kan gecombineerd worden met behoud van het zwembad en het realiseren van een hoogwaardige entree op de hoek. Met name de synergie met de reeds aanwezige functies is een voordeel van deze plek. Ook beleidsmatig past de locatie goed en kan er gebruik gemaakt worden van de reeds aanwezige ontsluiting/parkeren.

De wedstrijd baan (inclusief bijbehorende gebouw, paden, verlichting etc.) zal een lengte van ongeveer 120 meter en een breedte van 60 meter krijgen. Volgens de CROW normen (landelijke normen voor parkeren) zouden er voor de FCCL circa 40/50 parkeerplaatsen noodzakelijk zijn voor reguliere trainingdagen. De fietscrossvereniging verwacht op wedstriiddagen ongeveer 200 voertuigen. Naast het zwembad is reeds ruim voldoende parkeergelegenheid aanwezig. Daarnaast gelden er minimale richtafstanden die in acht gehouden moet worden tussen bestaande woningen en een mogelijke nieuwe baan (deze richtafstanden zijn door de landelijk overheid aangegeven en vormen een belangrijk uitgangspunt bij het ordenen van functies). De richtafstand bedraagt 50 meter tot woningen. De afstand van de beoogde locatie tot woningen betreft meer dan 50 meter. Zie figuur 4 voor de proefverkaveling van locatie Eschpark met realisatie FCCL baan, nieuwe parkeerplaatsen en hoogwaardige nieuwbouw op de hoek N18/Richterslaan.

Planlocatie 'Boschlaan'

In totaal zijn er op dit moment 7 van de 18 corsogroepen zoekende naar nieuwe en vaste corsobouwplek. De Stichting Bloemencorso Lichtenvoorde (SBL) heeft als grote wens een plek waar meerdere groepen terecht kunnen. Voor de ruimtevraag van de corsogroepen wordt uitgegaan van een corsohal van 15 meter breed en een lengte van 30 meter.

Daarnaast moet er ruimte aan de voorzijde zijn voor het draaien van de corsowagens. De corsoverenigingen (7 stuks) geven aan, tijdens de corsoweken, op normale weekdays zo'n 45 voertuigen te verwachten en circa 130 fietsen. Tijdens piekmomenten (plakweken en plakweekenden) verwacht men circa 140 voertuigen en 500 fietsen. Aangezien dit laatste slechts in een beperkte periode van het jaar enkele dagen plaats vindt zal de maximale parkeercapaciteit 45 voertuigen zijn. Parkeren in de piekperiode zal dan deels plaatsvinden op eigen terrein of op een extern perceel, aangezien geen overlast mag ontstaan op nabijgelegen wegen.

Van de zoeklocaties lijkt het perceel bij de rioolwaterzuivering aan de Boschlaan het meest geschikt. Het belangrijkste pluspunt van deze locatie is de zeer ruime afstand tot omliggende woonbebouwing. Landschappelijk is de impact hier ook beperkter dan solitair in het buitengebied, daardoor de plek in combinatie met de waterzuivering robuust ingepast kan worden. Zie figuur 5 voor de proefverkaveling corsolocatie waterzuivering met richtafstand 100meter.

Figuur 1. Ligging van de beide planlocaties. Locatie 1: Eschpark (rood). Locatie 2: Boschlaan (blauw), bron: Provincie Gelderland (2020).

Figuur 2. Luchtfoto van de planlocatie 'Eschpark' (rood) en het onderzoeksgebied (gele stippellijn), bron: Provincie Gelderland (2020).

Figuur 3. Luchtfoto van de planlocatie, 'Boschlaan' (rood) en het onderzoeksgebied (gele stippellijn), bron: Provincie Gelderland (2020).

Figuur 4. Proefverkaveling locatie Eschpark met realisatie FCCL baan, nieuwe parkeerplaatsen en hoogwaardige nieuwbouw op de hoek N18/Richterslaan, bron: gemeente Oost Gelre (Locatiestudie Fiets Cross Club Lichtenvoorde & Stichting Bloemencorso Lichtenvoorde, mei 2020).

Figuur 5. Proefverkaveling corsolocatie waterzuivering met richtafstand 100meter, bron: gemeente Oost Gelre (Locatiestudie Fiets Cross Club Lichtenvoorde & Stichting Bloemencorso Lichtenvoorde, mei 2020).

3 Beschermde status plangebied

3.1 Gebiedsbescherming

In Nederland bestaat het Natuurnetwerk Nederland. Dit is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. In paragraaf 3.2 worden de planlocaties behandeld in relatie tot de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

De Wet natuurbescherming gaat over gebiedsbescherming en soortenbescherming. Wat betreft de gebiedsbescherming beschermt de Wet natuurbescherming Natura 2000-gebieden. Dit is een Europees, samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. In paragraaf 3.3 worden de planlocaties behandeld in relatie tot de bescherming van Natura 2000-gebieden. Daarnaast beschermt de Wet natuurbescherming bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen. In paragraaf 3.4 worden de planlocaties behandeld in relatie tot deze beschermde houtopstanden.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

3.2.1 Conclusie

Beide planlocaties liggen niet in het NNN/GNN. De kernkwaliteiten van het NNN/GNN worden niet aangetast. Er hoeft geen verdere toetsing uitgevoerd te worden.

3.2.2 Natuurnetwerk

De gebieden van het Natuurnetwerk Nederland worden in de provincie Gelderland het Gelders Natuurnetwerk genoemd. In het Gelders Natuurnetwerk komen twee natuurcategorieën voor: het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en de Gelderse Groene Ontwikkelingszone (GO).

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Het GNN bestaat uit alle bestaande natuur en een zoekgebied voor nog te realiseren nieuwe natuur. In het GNN geldt: in de basis hier geen nieuwe initiatieven. Er zijn enkele uitzonderingen mogelijk. Dat zijn ontwikkelingen van een groot algemeen of provinciaal belang of waarvoor - overtuigend gemotiveerd – geen alternatieven bestaan. Voor dergelijke uitzonderingen gelden specifieke spelregels die garanderen dat het Gelders Natuurnetwerk in stand blijft (het nee, tenzij principe). Dat betekent dat hier geen ruimte is voor nieuwe projecten die de aanwezige en potentiële natuurwaarden significant aantasten.

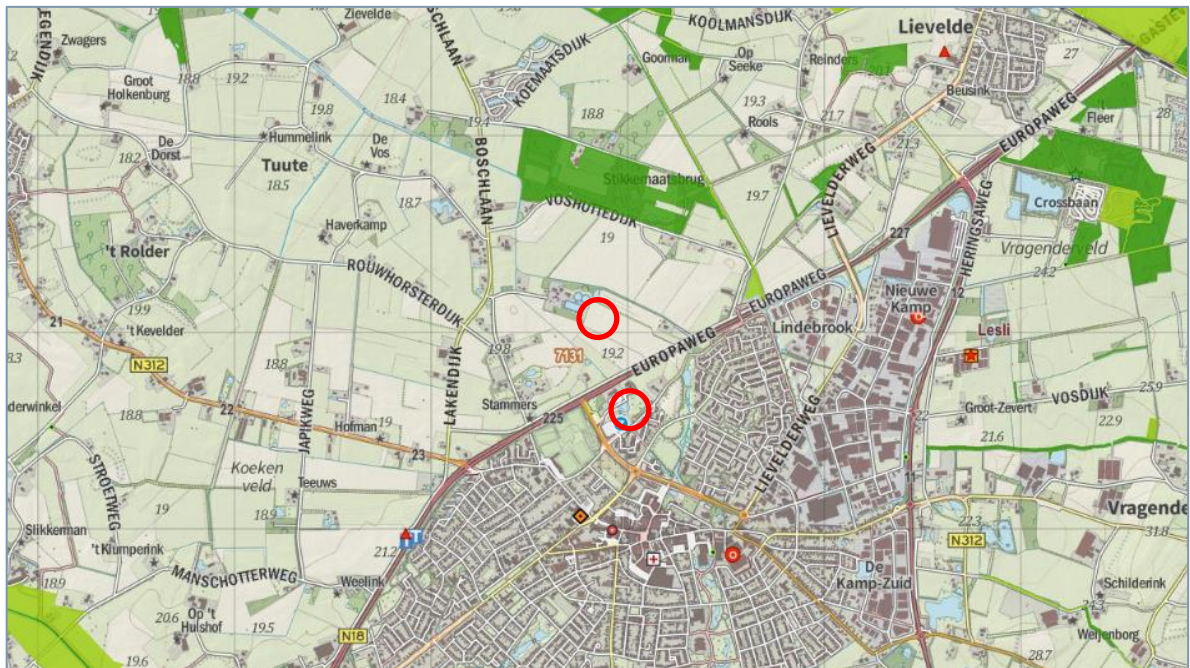
Groene Ontwikkelzones (GO)

De GO is een gebied waar partners en partijen worden uitgenodigd om actief 'groene' doelen mee te helpen realiseren. Er is in dit gebied ruimte voor de verdere ontwikkeling

van bestaande en bij het gebied behorende bedrijvigheid of bewoning. Afhankelijk van het type en de schaal van de ontwikkeling vraagt de provincie om een (extra) bijdrage te leveren aan de GO.

3.2.3 Plangebied

Beide planlocaties liggen niet in het GNN of in een GO (zie figuur 6). Op enige afstand van de planlocaties (vanaf ruim 450 meter) bevindt zich het landgoed De Voshutten en diverse bospercelen aan de Voshuttedijk welke zijn aangewezen als bestaande natuur binnen het GNN. Verschillende agrarische percelen en houtige lijnvormige elementen rondom Lichtenvoorde zijn aangewezen als ecologische verbindingszone in de vorm van GO's.

Figuur 6. Ligging van beide planlocaties (rood) ten opzichte van het GNN, bron: Provincie Gelderland 2020.

3.3 Natura 2000

3.3.1 Conclusie

Er vinden geen ruimtelijke ingrepen plaats in of nabij een Natura 2000-gebied. Door de aard en de beperkte omvang van de activiteiten en door de afstand tussen de planlocaties en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Korenburgerveen' en overige Natura 2000-gebieden worden geen significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen en ontwikkelingsopgaven verwacht door directe verstoringsfactoren als oppervlakteverlies of versnippering. Ook significante negatieve effecten door indirecte verstoringsfactoren als stikstofdepositie, verontreiniging, verdroging, geluidsverstoring of lichtverstoring zijn op voorhand uit te sluiten.

3.3.2 Natura 2000

De Europese Unie heeft een zeer gevarieerde en rijke natuur, die van grote biologische, esthetische en economische waarde is. Om deze natuur te behouden heeft de Europese Unie het initiatief genomen voor Natura 2000. Dit is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden. De Wet natuurbescherming beschermt onder andere Natura 2000-gebieden. Voor activiteiten die significante, negatieve effecten hebben op de kernkwaliteiten van een Natura 2000-gebied is een vergunning nodig.

3.3.3 Plangebied

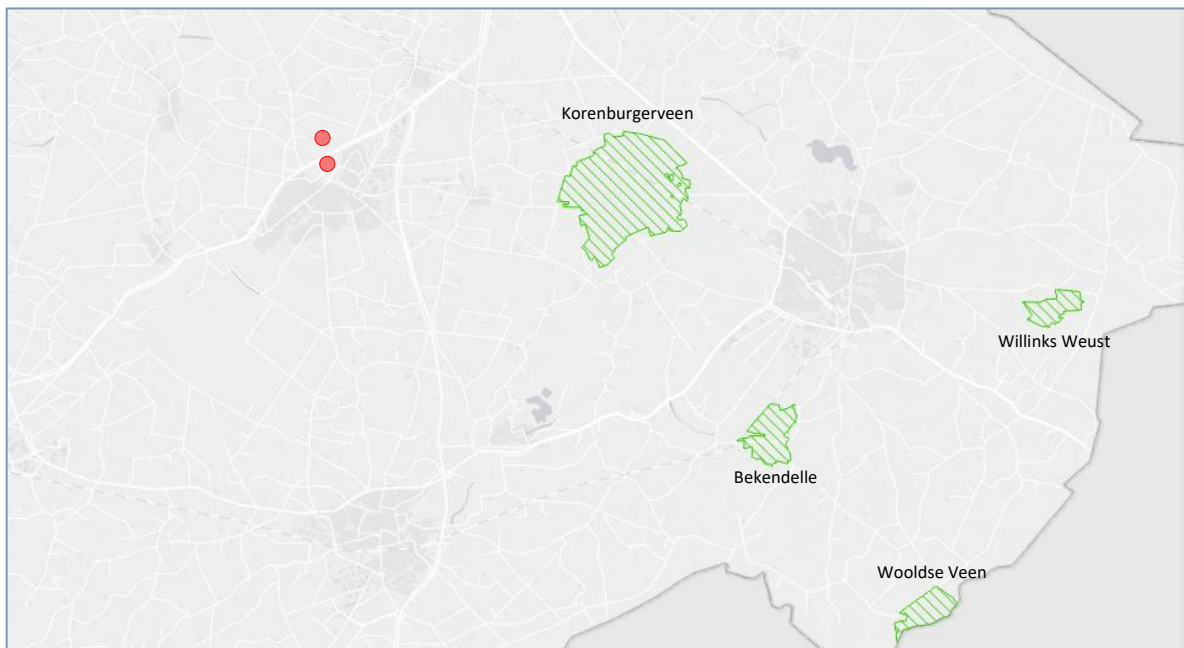
Beide planlocaties liggen niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Korenburgerveen' ligt op ruim 4,8 kilometer afstand van de beide planlocaties (zie figuur 8). Overige Nederlandse (o.a. 'Bekendelle', 'Willinks Weust' en 'Wooldse Veen') en enkele Duitse Natura 2000-gebieden waaronder 'Zwillbrocker Venn u. Ellewicker Feld' liggen op grotere afstand, vanaf circa 9,5 km.

Door de aard en de beperkte omvang van de werkzaamheden en door de afstand tussen de planlocaties en het Natura 2000-gebied 'Korenburgerveen' en overige Natura 2000-gebieden, worden geen significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen en ontwikkelingsopgaven van desbetreffende Natura 2000-gebieden verwacht door directe verstoringsfactoren als oppervlakteverlies of versnippering. Ook significante negatieve effecten door indirecte verstoringsfactoren als verontreiniging, verdroging, geluidsverstoring of lichtverstoring zijn op voorhand uit te sluiten door de ruime afstand tot Natura 2000-gebieden en de aard en beperkte omvang van de geplande activiteiten, met uitzondering van stikstofdepositie.

Stikstofdepositie

Stikstof is één van de grootste obstakels bij de realisatie van de Natura 2000-doelen. In veel Natura 2000-gebieden is stikstofdepositie een groot probleem voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Het gaat daarbij om de gevolgen van stikstofdepositie afkomstig uit de landbouw, het verkeer en de industrie op voor stikstof gevoelige habitats.

Een aantal van de habitattypen en doelsoorten in het Natura 2000-gebied 'Korenburgerveen' zijn gevoelig voor depositie van stikstof (bron: synbiosys.alterra.nl/natura2000). Het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitat (H7120 Herstellende hoogvenen) bevindt zich op ruim 5 kilometer afstand van de planlocaties. Doordat de hallen voor de corsobouw slechts een beperkte periode in het jaar in gebruik zijn en het clubgebouw voor de FCCL gasloos wordt aangesloten, wordt er geen meetbare depositie in de gebruiksfase op het Natura 2000-gebied 'Korenburgerveen' verwacht. De enige uitstoot tijdens de sloop-, bouw- en gebruiksfase is afkomstig van verkeersbewegingen. Het gaat echter om een kleinschalig project van enkele opbouwplekken voor de bloemencorso en een klein clubgebouwtje op ruime afstand van het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied en de hier vastgestelde stikstofgevoelige habitats, waardoor er geen significante toename van verkeersbewegingen is ten opzichte van de huidige situatie. Door de ruime afstand tussen de planlocaties en stikstofgevoelige habitats en de aard en beperkte omvang van de geplande activiteiten in zowel de sloop-, bouw- en gebruiksfase zijn negatieve effecten door stikstofdepositie op voorhand uit te sluiten. Het uitvoeren van een AERIUS-berekening is niet noodzakelijk.

Figuur 7. Ligging van de planlocaties (rood) ten opzichte van het Natura 2000-gebied 'Korenburgerveen' en overige Natura 2000-gebieden (groen), bron: Provincie Gelderland (2020).

3.4 Houtopstanden

3.4.1 Conclusie

Een kapmelding bij de provincie Gelderland voor beschermde houtopstanden is mogelijk aan de orde.

3.4.2 Houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Als men voornemens is houtopstanden te kappen die onder de Wet natuurbescherming vallen dan moet een kapmelding bij de provincie Gelderland worden ingediend. Er zijn enkele uitzonderingen waarbij een kapmelding niet is vereist.

3.4.3 Plangebied

Planlocatie 'Eschpark'

Locatie 'Eschpark' ligt binnen de bebouwde kom van Lichtenvoorde (zie figuur 1). Van beschermde houtopstanden (bos van minimaal 10 are en/of bomenrijen van minimaal 21 bomen) is hier geen sprake. Een kapmelding bij de provincie Gelderland is dan ook niet aan de orde voor deze locatie.

Planlocatie 'Boschlaan'

Locatie 'Boschlaan' ligt buiten de bebouwde kom van Lichtenvoorde (zie figuur 1). In de noordrand van de planlocatie bevindt zich een bomenrij en hier is sprake van een beschermde houtopstand (bos van minimaal 10 are en/of bomenrijen van minimaal 21 bomen). Indien (een deel van) de bomenrij gekapt moet worden is mogelijk een kapmelding bij de provincie Gelderland aan de orde voor deze locatie.

4 Beschermde soorten plangebied

4.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via een literatuuronderzoek en een gericht veldonderzoek.

4.1.1 Literatuuronderzoek

Ter ondersteuning van het veldonderzoek werd de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Deze database geeft informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren in Nederland. In de NDFF zijn uitsluitend gevalideerde gegevens opgeslagen. De NDFF is de meest complete databank voor de actuele verspreiding van Nederlandse flora en fauna met meer dan 100 miljoen waarnemingen. De databank wordt dagelijks aangevuld met recente waarnemingen. In de NDFF is voor het onderzoeksgebied gezocht naar waarnemingen van beschermde soorten.

4.1.2 Veldonderzoek

Een onderzoeker van Staring Advies onderzocht de beide planlocaties om een inschatting te maken van de beschermde soorten die aanwezig zijn en om beschermde flora en fauna waar te nemen (zie tabel 1).

Onderzoeker	Bezoekronde	Datum	Tijd	Weersomstandigheden
S.J.J. Wamelink	1	28-09-2020	09:45 uur	Bewolkt, droog, 17°C, windkracht 2-3 Bft

Tabel 1. Veldonderzoek.

4.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het literatuuronderzoek en het veldonderzoek.

4.2.1 Literatuuronderzoek

Flora

De NDFF maakt voor de omgeving van de beide planlocaties geen melding van beschermde plantensoorten.

Broedvogels

De NDFF maakt voor de omgeving van de beide planlocaties melding van diverse beschermde vogelsoorten. Een deel van de waarnemingen betreft overvliegende vogels zonder binding met het gebied. Een deel van de vogelsoorten kunnen wel een territorium bezetten in het plangebied of in de directe omgeving hiervan, waardoor ze gebruik kunnen maken van het plangebied. Van de in de omgeving waargenomen boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en steenuil zijn de vaste rust- en verblijfplaatsen en nestlocaties jaarrond beschermd.

Zoogdieren

De NDFF maakt voor de omgeving van de beide planlocaties melding van een aantal beschermde zoogdiersoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Nationaal beschermde soorten: boommarter, bosmuis, bunzing, eekhoorn, egel, haas, huisspitsmuis, konijn, mol, ree en steenmarter¹.
- Internationaal beschermde soorten: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis.

Amfibieën, reptielen en vissen

De NDFF maakt voor de omgeving van de beide planlocaties melding van een aantal beschermde amfibieënsoorten. Het betreft de volgende soorten:

- Nationaal beschermde soorten: bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad.
- Internationaal beschermde soorten: boomkikker, kamsalamander, knoflookpad en poelkikker.

Ongewervelde dieren

De NDFF maakt voor de omgeving van de beide planlocaties geen melding van het voorkomen van beschermde ongewervelde diersoorten.

¹ Deze soorten zijn, met uitzondering van de bunzing, eekhoorn en steenmarter, in de provincie Gelderland vrijgesteld van de verboden als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdelen a en b, bij ruimtelijke ontwikkelingen.

4.2.2 Veldonderzoek

In deze paragraaf worden per soortgroep de resultaten van het veldonderzoek besproken.

Flora

Planlocatie 'Eschpark'

Het plangebied bestaat deels uit grazige vegetatie en deels uit een poel met oeverzone. In het plangebied staan verder 10 platanen. De grazige delen van het plangebied worden grotendeels gekenmerkt door plantensoorten van voedselrijke omstandigheden als akkerdistel, bijvoet, gladde witbol, fluitenkruid, kropaar, ridderzuring en smalle weegbree. In de zuidoosthoek van het plangebied bevindt zich een laagte met soorten van voedselrijke, vochtige omstandigheden als kruipende boterbloem, moerasrolklaver, pitrus, wolfspoot en wilg species. De randen van de aan het plangebied grenzende opgaande structuren zijn eveneens voedselrijk van karakter met hondsdrif, klimop, zevenblad en opslag van iepen. De oeverzone van de poel is begroeid met riet en wilgenopslag en lokaal een enkele groeiplaats van rietgras, watermunt en zwart tandzaad. De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied geen melding van het voorkomen van beschermde plantensoorten (zie paragraaf 4.2.1). Beschermde plantensoorten worden hier niet verwacht omdat er geen geschikte groeiplaatsen zijn, zo blijkt uit het veldonderzoek.

Planlocatie 'Boschlaan'

Het plangebied bestaat voornamelijk uit agrarische percelen (maïsakkers). De aanwezige vegetatie beperkt zich tot een enkele groeiplaats van een ruderaal soort als kropaar en zwarte nachtschade. De randen van het plangebied grenzen deels aan een smalle sloot en bomenrij. De vegetatie kenmerkt zich hier door algemene soorten van voedselrijke omstandigheden als akkerwinde, grote brandnetel, grote wederik, hondsdrif en riet. Aan de noordzijde grenst het plangebied aan een elzenrij met een dichte struiklaag van Gelderse roos, gewone vlier, grauwe wilg, rode kornoelje en vuilboom. De opgaande groenstructuren op het terrein van de rioolwaterzuivering worden vooral gekenmerkt door een dichte beplanting van Canadese populier, Spaanse aak en zomereik. Tussen de bovenloop van de Baakse Beek en het plangebied bevindt zich een beschaduwde poel met lisdodde, riet en zwarte els. De NDFF maakt voor de omgeving van het plangebied geen melding van het voorkomen van beschermde plantensoorten (zie paragraaf 4.2.1). Beschermde plantensoorten worden hier niet verwacht omdat er geen geschikte groeiplaatsen zijn, zo blijkt uit het veldonderzoek.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden, omdat dit geen onderdeel uitmaakt van de quickscan natuurtoets.

Jaarrond beschermde nesten

De NDFF vermeldt voor de omgeving van de beide planlocaties de boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk,

sperwer en steenuil, waarvan de vaste rust- en verblijfplaatsen en nestlocaties jaarrond beschermd zijn (zie paragraaf 4.2.1). Tijdens het veldbezoek zijn geen jaarrond beschermde vogelsoorten op beide planlocaties en in de directe omgeving waargenomen.

Planlocatie 'Eschpark'

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten aangetroffen in het plangebied en de directe omgeving: groene specht, grote bonte specht, houtduif, koolmees, merel, roodborst, tjiftjaf, vink, waterhoen, winterkoning en zwarte kraai. De in het plangebied aanwezige bomen en de aan het plangebied grenzende opgaande groenstructuren zijn geschikt als nestlocatie voor diverse, tijdens het veldbezoek aangetroffen, vogelsoorten. De oeverzone van de poel is potentieel geschikt als nestlocatie voor kleine karekiet, waterhoen en eventueel meerkoet en wilde eend.

Boomvalk, buizerd, ransuil, roek en sperwer

Tijdens het veldbezoek zijn deze soorten niet waargenomen in het onderzoeksgebied. Ook zijn geen (recent) gebruikte horsten, ekster- en kraaiennesten of andere gebruikssporen (veren, uitwerpselen, plukplekken, prooiresten, braakballen, etc.) in de platanen en in de direct aan het plangebied grenzende groenelementen aangetroffen. Door de ligging van het plangebied in de rand van de bebouwde kom van Lichtenvoorde, het ontbreken van voldoende rust en het ontbreken van geschikte nestbomen, wordt deze locatie ongeschikt geacht als vaste rust- en verblijfplaats voor deze boombewonende soorten met jaarrond beschermde nesten. Incidenteel kan een jagend of overvliegend exemplaar van bijvoorbeeld een buizerd, ransuil, roek of sperwer in het plangebied worden waargenomen.

Gierzwaluw, huismus, kerkuil en steenuil

Uit de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen van deze jaarrond beschermde, gebouwbewonende vogelsoorten bekend. Tijdens het veldbezoek zijn deze soorten niet in het plangebied waargenomen. Door het ontbreken van gebouwen en/of speciale kunstnesten in het plangebied worden hier ook geen nesten van deze soorten verwacht. Voor de huismus en eventueel ook voor de gierzwaluw zijn op enige afstand van het plangebied geschikte nestgelegenheden aanwezig in woonhuizen aan de Hofesch. Ten oosten van het plangebied, aan de Kerkhoflaan, bevinden zich enkele woonboerderijen met bijgebouwen. Enkele van deze gebouwen zijn potentieel geschikt als nestlocatie voor de huismus, steenuil en mogelijk kerkuil. Incidenteel gebruik van het plangebied door een foeragerende gierzwaluw, huismus, kerkuil en steenuil is mogelijk.

Grote gele kwikstaart

Uit de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen van deze jaarrond beschermde vogelsoort bekend. Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen. Beken en andere waterlopen zijn het belangrijkste habitat voor de grote gele kwikstaart, waarbij als broedlocatie vrijwel altijd een sluis, watermolen, stuw of ander bouwwerk nabij het water wordt uitgekozen. In het onderzoeksgebied ontbreekt het aan geschikte broedlocaties voor de grote gele kwikstaart. Incidenteel kan een foeragerend, rustend of

overvliegend exemplaar worden waargenomen, maar van een essentieel leefgebied is geen sprake.

Ooievaar

Tijdens het veldbezoek zijn geen ooievaars aangetroffen in het plangebied en de directe omgeving. Het plangebied is niet geschikt als nestlocatie voor deze soort. Sporadisch kan een overvliegend exemplaar in het plangebied worden waargenomen. Van een essentieel leefgebied is geen sprake.

Slechtvalk

Nestkasten in hoge gebouwen, oude nesten van roofvogels en kraaien in open agrarisch gebied en hoogspanningsmasten worden door de slechtvalk als nestlocatie gebruikt. Deze locaties ontbreken in het plangebied. Incidenteel gebruik van het plangebied door een foeragerende of overvliegende slechtvalk is mogelijk. Van een essentieel leefgebied is geen sprake.

Planlocatie 'Boschlaan'

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten aangetroffen in het plangebied en de directe omgeving: boomkruiper, gaai, merel, roodborst en winterkoning. Het plangebied is geschikt als nestlocatie voor kievit en eventueel scholekster. De aan het plangebied grenzende opgaande groenstructuren zijn geschikt als nestlocatie voor diverse vogelsoorten, zoals de waargenomen boomkruiper, gaai, merel, roodborst en winterkoning.

Boomvalk, buizerd, ransuil, roek en sperwer

Tijdens het veldbezoek zijn deze soorten niet waargenomen in het onderzoeksgebied. Ook zijn geen (recent) gebruikte horsten, ekster- en kraaiennesten of andere gebruikssporen (veren, uitwerpselen, plukplekken, prooiresten, braakballen, etc.) in de direct aan het plangebied grenzende groenelementen aangetroffen. Echter tijdens het veldbezoek stonden de geïnspecteerde bomen nog in blad. Met namen de bomen op het terrein van de rioolwaterzuivering hebben een formaat waarbij de kronen en andere hoge delen vanaf de grond niet goed te inspecteren waren. Het afgerasterde terrein van de rioolwaterzuivering is tijdens het veldbezoek niet betreden. Hierdoor kan niet helemaal uitgesloten worden dat er in de, vanaf de aangrenzende agrarische percelen, geïnspecteerde delen een nest gemist is. Door de ligging van het plangebied in het buitengebied van Lichtenvoorde, de aanwezigheid van voldoende rust en geschikte nestbomen, worden de aan het plangebied grenzende groenstructuren geschikt geacht als vaste rust- en verblijfplaats voor deze boombewonende soorten met jaarrond beschermde nesten.

Gierzwaluw, huismus, kerkuil en steenuil

Uit de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen van deze jaarrond beschermde, gebouwbewonende vogelsoorten bekend. Tijdens het veldbezoek zijn deze soorten niet in het plangebied waargenomen. Door het ontbreken van gebouwen en/of speciale kunstnesten in het plangebied worden hier ook geen nesten van deze soorten verwacht. Incidenteel gebruik van het plangebied beperkt zich vermoedelijk tot een enkele foeragerende kerkuil of overvliegende gierzwaluw.

Grote gele kwikstaart

Uit de omgeving van het plangebied zijn enkele waarnemingen van deze jaarrond beschermde vogelsoort bekend. Tijdens het veldbezoek is de soort niet waargenomen. Beken en andere waterlopen zijn het belangrijkste habitat voor de grote gele kwikstaart, waarbij als broedlocatie vrijwel altijd een sluis, watermolen, stuw of ander bouwwerk nabij het water wordt uitgekozen. In het onderzoeksgebied ontbreekt het aan geschikte broedlocaties voor de grote gele kwikstaart. Incidenteel kan een overvliegend exemplaar worden waargenomen, maar van een essentieel leefgebied is geen sprake.

Ooievaar

Tijdens het veldbezoek zijn geen ooievaars aangetroffen in het plangebied en de directe omgeving. Het plangebied is niet geschikt als nestlocatie voor deze soort. Sporadisch kan een overvliegend of foeragerend exemplaar in het plangebied worden waargenomen. Van een essentieel leefgebied is geen sprake.

Slechtvalk

Nestkasten in hoge gebouwen, oude nesten van roofvogels en kraaien in open agrarisch gebied en hoogspanningsmasten worden door de slechtvalk als nestlocatie gebruikt. Deze locaties ontbreken in het plangebied. Incidenteel gebruik van het plangebied door een foeragerende slechtvalk is mogelijk. Van een essentieel leefgebied is geen sprake.

Grondgebonden zoogdieren

Planlocatie 'Eschpark'

Tijdens het veldbezoek zijn (sporen van) de volgende beschermde zoogdieren aangetroffen in het plangebied: konijn en muizen (soort onbekend). Het plangebied is geschikt als leefgebied/foerageergebied voor enkele grondgebonden zoogdiersoorten als bunzing, eekhoorn, egel, haas, konijn, mol, steenmarter en diverse soorten (spits)muizen. Voor deze soorten geldt, met uitzondering van de bunzing, eekhoorn en steenmarter, in provincie Gelderland vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Kleine marterachtigen als bunzing

Per 1 maart 2019 zijn de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel niet meer vrijgesteld in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat bij bepaalde activiteiten onderzocht dient te worden of deze activiteiten schadelijk kan zijn voor de rustplaatsen van deze kleine marterachtigen of dat dieren worden gedood.

De NDFF vermeldt het voorkomen van de bunzing voor de omgeving van de beide planlocaties. De aanwezigheid van de wezel wordt niet in de NDFF vermeldt, maar valt niet uit te sluiten voor de beide planlocaties. De hermelijn is meer gebonden aan vochtige habitats en wordt niet in op de beide planlocaties verwacht.

Kleine marterachtigen als bunzing en wezel leven bij voorkeur in kleinschalige en afwisselende cultuurlandschappen en natuurgebieden. Belangrijke elementen in het leefgebied zijn een combinatie van kleine wateren en landschapselementen, zoals rietzomen, ruigten, houtwallen en greppels. Soms komen kleine marterachtigen ook voor in (randzones van) steden en dorpen met een natuurlijk karakter, zoals parken, braakliggend terrein, tuinen, etc.

Kleine marterachtigen maken hun nestplaats onder andere in houtstapels, takkenhopen en soms in een hol in de grond. Ook worden oude schuurtjes, stallen en andere bouwwerken bewoond. De rustplaats wordt gemaakt in oude hopen van bijvoorbeeld konijn, mol, vos en das, maar ook onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen of onder boomwortels. De wezel bewoont ook vaak oude hopen van muizen, ratten en konijnen, die bekleed worden met veren of haren van prooidieren, als rustplaats.

Kleine marterachtigen zijn actieve jagers en hebben meerdere jachtgebieden nodig in de directe omgeving van hun verblijfplaatsen. Dichte begroeiing, rommelhoekjes, holtes en kieren vormen het jachtgebied, evenals natuurgrasland, extensief beweidde percelen, braakliggende terreinen en akkerranden. Deze terreinen moeten via verbindingszones bereikbaar zijn vanaf de nest- en verblijfplaats en in voldoende mate binnen het territorium beschikbaar zijn.

Het plangebied is geschikt als leefgebied voor kleine marterachtigen als de wezel en eventueel bunzing. In het plangebied zijn structuurrijke, grazige vegetaties met lokaal opslag van wilgen, een oeverzone van de poel en enkele muizenholen aanwezig, welke potentieel geschikt zijn als nest- en verblijfplaats. Daarnaast grenst het plangebied aan opgaande groenstructuren en beplantingen met lokaal potentieel geschikte nest- en verblijfplaatsen in de vorm van muizenholen. Het plangebied is dan ook geschikt als nest- en verblijfplaats voor de wezel en mogelijk in gebruik als foerageergebied en/of verbindingszone door de wezel en eventueel de bunzing. In de omgeving zijn voldoende structuren aanwezig welke eveneens geschikt zijn als (essentieel) foerageergebied, verbindingszone en nest- en verblijfplaats. Een vaste rust- en verblijfplaats van de wezel en eventueel bunzing is in het plangebied niet uit te sluiten.

Eekhoorn

Tijdens het veldbezoek zijn geen eekhoorns waargenomen. De platanen en een enkele overige solitaire boom in het plangebied zijn potentieel geschikt als verblijfplaats voor de eekhoorn. Tijdens het veldbezoek zijn deze bomen geïnspecteerd op aanwezigheid van boomnesten. Deze zijn hier niet aangetroffen. Door het ontbreken van bomen met eekhoornnesten beperkt het gebruik van het plangebied zich tot een enkel rondzwervend of foeragerend exemplaar. De aanwezigheid van een vaste verblijfplaats in het plangebied is uit te sluiten.

Steenmarter

Uit de omgeving van Lichtenvoorde zijn vanuit de NDFF enkele waarnemingen van de steenmarter bekend (bron: NDFF). Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes

onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen steenmarters en/of sporen, zoals wissels, pootafdrukken, krabsporen, uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van het plangebied als vaste rust- of verblijfplaats. Aangezien bebouwing in de vorm van vrij toegankelijke schuren en woonhuizen in het plangebied ontbreekt worden vaste rust- en verblijfplaatsen ook niet in het plangebied verwacht. Gebruik van het plangebied beperkt zich tot een enkel rondzwervend exemplaar.

Overige strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen vaste verblijfplaatsen van overige strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten als burchtlocaties (bever en das) of geschikte holle bomen (boomarter) aangetroffen. Het bronnenonderzoek bevestigt daarnaast de afwezigheid van overige strikt beschermde grondgebonden zoogdieren als de bever, boomarter en das voor de omgeving van de planlocatie 'Eschpark'.

Planlocatie 'Boschlaan'

Tijdens het veldbezoek zijn (sporen van) de volgende beschermde zoogdieren aangetroffen in het plangebied: haas, mol, ree en muizen (soort onbekend). Het plangebied is geschikt als leefgebied/foerageergebied voor enkele grondgebonden zoogdiersoorten als bunzing, egel, haas, konijn, mol, ree, steenmarter en diverse soorten (spits)muizen. Voor deze soorten geldt, met uitzondering van de bunzing en steenmarter, in provincie Gelderland vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Kleine marterachtigen als bunzing

Per 1 maart 2019 zijn de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel niet meer vrijgesteld in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat bij bepaalde activiteiten onderzocht dient te worden of deze activiteiten schadelijk kan zijn voor de rustplaatsen van deze kleine marterachtigen of dat dieren worden gedood.

De NDFF vermeldt het voorkomen van de bunzing voor de omgeving van het plangebied. De aanwezigheid van de wezel wordt niet in de NDFF vermeldt, maar valt niet uit te sluiten voor het plangebied. De hermelijn is meer gebonden aan vochtige habitats en wordt niet in het plangebied verwacht.

Kleine marterachtigen als bunzing en wezel leven bij voorkeur in kleinschalige en afwisselende cultuurlandschappen en natuurgebieden. Belangrijke elementen in het leefgebied zijn een combinatie van kleine wateren en landschapselementen, zoals rietzomen, ruigten, houtwallen en greppels. Soms komen kleine marterachtigen ook voor in (randzones van) steden en dorpen met een natuurlijk karakter, zoals parken, braakliggend terrein, tuinen, etc.

Kleine marterachtigen maken hun nestplaats onder andere in houtstapels, takkenhopen en soms in een hol in de grond. Ook worden oude schuurtjes, stallen en andere bouwwerken bewoond. De rustplaats wordt gemaakt in oude hopen van bijvoorbeeld konijn, mol, vos en das, maar ook onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen of onder boomwortels. De wezel bewoont ook vaak oude hopen van muizen, ratten en konijnen, die bekleed worden met veren of haren van prooidieren, als rustplaats.

Kleine marterachtigen zijn actieve jagers en hebben meerdere jachtgebieden nodig in de directe omgeving van hun verblijfplaatsen. Dichte begroeiing, rommelhoekjes, holtes en kieren vormen het jachtgebied, evenals natuurgrasland, extensief beweide percelen, braakliggende terreinen en akkerranden. Deze terreinen moeten via verbindingzones bereikbaar zijn vanaf de nest- en verblijfplaats en in voldoende mate binnen het territorium beschikbaar zijn.

De randen van het plangebied zijn marginaal geschikt als leefgebied voor kleine marterachtigen als de wezel en bunzing. In het plangebied zelf zijn door het agrarisch gebruik vrijwel geen geschikte structuren aanwezig welke potentieel geschikt zijn als nest- en verblijfplaats. Grenzend aan het plangebied zijn wel geschikte structuren in de vorm van ruigtevegetatie, opgaande groenstructuren en een poel met oevervegetatie met lokaal potentieel geschikte nest- en verblijfplaatsen in de vorm van een muizenholletje aanwezig. De randen van het plangebied, grenzend aan sloten en opgaande groenstructuren, kunnen incidenteel in gebruik zijn als foerageergebied en/of verbindingzone door de wezel en bunzing. In de omgeving zijn ruim voldoende structuren aanwezig welke geschikt zijn als essentieel foerageergebied, verbindingzone én nest- en verblijfplaats. Een vaste rust- en verblijfplaats van de wezel en bunzing is in het plangebied dan ook uit te sluiten.

Eekhoorn

Het plangebied, bestaande uit agrarische percelen, is niet geschikt als verblijfplaats voor deze strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoort. De opgaande groenstructuren op het terrein van de rioolwaterzuivering zijn wel potentieel geschikt als verblijfplaats voor de eekhoorn. Incidenteel kan een rondzwervend exemplaar in de nabijheid van het plangebied worden waargenomen. Van een essentieel leefgebied is absoluut geen sprake.

Steenmarter

Uit de omgeving van Lichtenvoorde zijn vanuit de NDFF enkele waarnemingen van de steenmarter bekend (bron: NDFF). Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen steenmarters en/of sporen, zoals wissels, pootafdrukken, krabsporen, uitwerpselen of prooiresten, aangetroffen die duiden op het gebruik van het plangebied als vaste rust- of verblijfplaats. Aangezien bebouwing in de vorm van vrij toegankelijke schuren en woonhuizen in het plangebied ontbreekt worden vaste rust- en verblijfplaatsen ook niet in het plangebied verwacht. Gebruik van het plangebied beperkt zich tot een enkel rondzwervend exemplaar.

Overige strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten worden niet verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen vaste verblijfplaatsen van overige strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten als burchtlocaties (bever en das) of geschikte holle bomen (boomarter) aangetroffen. Het bronnenonderzoek bevestigt daarnaast de afwezigheid van overige strikt beschermde grondgebonden zoogdieren als de bever, boomarter en das voor de omgeving van de planlocatie 'Boschlaan'.

Vleermuizen

De NDFF maakt melding van de gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en rosse vleermuis voor de omgeving van de beide planlocaties (zie paragraaf 4.2.1).

Planlocatie 'Eschpark'

Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. Geschikte verblijfsruimten voor gebouwbewonende vleermuizen zijn dan ook niet te verwachten.

Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen

In het plangebied zijn geen bomen aanwezig met voor vleermuizen geschikte holtes. Geschikte verblijfsruimten voor boombewonende vleermuizen als de rosse vleermuis zijn dan ook niet te verwachten. Mogelijk bevinden zich wel geschikte bomen met holtes in nabijgelegen groenstructuren.

Vliegroutes en foerageergebied(en) van vleermuizen

Het plangebied is door de aanwezigheid van water (poel met oeverzone), structuurrijke grazige vegetaties, enkele bomen en aangrenzende robuuste en aaneengesloten opgaande groenstructuren mogelijk van belang als foerageergebied voor vleermuizen.

Planlocatie 'Boschlaan'

Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. Geschikte verblijfsruimten voor gebouwbewonende vleermuizen zijn dan ook niet te verwachten.

Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen

In het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Geschikte verblijfsruimten voor boombewonende vleermuizen als rosse vleermuis zijn dan ook niet te verwachten. Mogelijk dat in de aangrenzende opgaande groenstructuren (rioolwaterzuivering) een enkele verblijfplaats te verwachten is. Tijdens het veldbezoek is het afgerasterde terrein van de rioolwaterzuivering niet geïnspecteerd op bomen met geschikte holten.

Vliegroutes en foerageergebied(en) van vleermuizen

Het plangebied is door het agrarisch gebruik slechts marginaal geschikt als foerageergebied of vliegroute. De westrand grenst aan opgaande groenstructuren (rioolwaterzuivering) en is geschikt als foerageergebied en vliegroute. De aanwezige

bomen blijven gehandhaafd en er is ruim voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig.

Amfibieën

Beschermde amfibieën zijn tijdens het veldbezoek op beide locaties niet aangetroffen. De NDFF meldt de beschermde bastaardkikker, boomkikker, bruine kikker, gewone pad, kamsalamander, knoflookpad en poelkikker voor de omgeving van het plangebied (zie paragraaf 4.2.1).

Planlocatie 'Eschpark'

De poel met oeverzone is geschikt als voortplantingswater voor diverse algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad. De poel wordt nu gebruikt als viswater en is door de aanwezigheid van vis slechts marginaal geschikt als voortplantingswater voor strikt beschermde soorten als boomkikker, knoflookpad en poelkikker. Het plangebied is geschikt als landbiotoop voor een enkele weinig kritische en algemene soorten als bruine kikker en gewone pad. Incidenteel kan een exemplaar van deze soorten in het plangebied aangetroffen worden. Voor deze soorten geldt in provincie Gelderland vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Boomkikker, kamsalamander, knoflookpad en poelkikker

Op diverse locaties in het buitengebied rond Harreveld, Lichtenvoorde en Zieuwent komen de strikt beschermde boomkikker, kamsalamander, knoflookpad en poelkikker voor. Ook vanuit enkele poelen en vijvers net ten noorden van de beide planlocaties zijn deze soorten bekend (bron: NDFF). De poel is marginaal geschikt voor een enkele strikt beschermde amfibieënsoort als knoflookpad en poelkikker. Van beide soorten is uit onderzoek gebleken dat er onder de bestaande voortplantingswateren geen relatie wordt gevonden tussen de oppervlakte, diepte, type van oevertalud, beschaduwning, dikte van de sliblaag en zelfs de aan- of afwezigheid van vis. Bij de knoflookpad is zelfs meer dan een kwart van de voortplantingswateren in Nederland door vis bezet (bron: RAVON). Bij aanwezigheid van vis kan men de aanwezigheid van boomkikker en kamsalamander uitsluiten. Het voorkomen van de knoflookpad en poelkikker is hier niet op voorhand uit te sluiten.

Planlocatie 'Boschlaan'

Door het ontbreken van oppervlaktewater is het plangebied niet in gebruik als voortplantingsbiotoop voor amfibieën. De aangrenzende sloten en de nabijgelegen poel zijn potentieel geschikt als voortplantingswater voor een enkele algemene amfibieënsoort als bruine kikker en gewone pad. De randen van het plangebied zijn verder marginaal geschikt als landbiotoop voor een enkele weinig kritische en algemene soorten als bruine kikker en gewone pad. Incidenteel kan een exemplaar van deze soorten in het plangebied aangetroffen worden. Voor deze soorten geldt in provincie Gelderland vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen. Vanuit de NDFF zijn geen waarnemingen van beschermde reptielensoorten bekend voor de omgeving van de beide planlocaties (zie paragraaf 4.2.1). Deze worden ook niet in één van de planlocaties verwacht door het ontbreken van geschikt leefgebied.

Vissen

Planlocatie 'Eschpark'

De poel is niet geschikt als leefgebied voor strikt beschermde vissoorten als de uit de wijde omgeving bekende grote modderkruiper. Daarnaast vermeldt de NDFF de afwezigheid van beschermde vissoorten, waaronder de grote modderkruiper, voor de directe omgeving van de planlocatie.

Planlocatie 'Boschlaan'

Permanent open water ontbreekt in het onderzoeksgebied, waardoor het voorkomen van (beschermde) vissen uitgesloten is.

Ongewervelde dieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde ongewervelde dieren aangetroffen en ze worden, met uitzondering van de iepenpage, ook niet verwacht door het ontbreken van geschikte leefgebieden.

Iepenpage

De iepenpage was tot enkele jaren geleden slechts bekend van een enkele locatie in Heerlen en Kerkrade in Limburg. Recent is deze soort op verschillende plekken rondom Winterswijk ontdekt. De iepenpage heeft geen groot leefgebied nodig en kan al voorkomen op plaatsen waar enkele iepen (waardplant) bij elkaar staan. Er zijn populaties bekend die slechts één boom ter beschikking hebben. De vlinder leeft vooral bij bloeiende en vruchtdragende bomen of op relatief jonge iepen. Geschikte bomen worden doorgaans gevonden in (vochtige) bossen, bosranden, parken en grotere tuinen.

Planlocatie 'Eschpark'

Potentieel zijn de, rond de planlocatie aanwezige, groenstructuren met opslag van iep een geschikt habitat voor de iepenpage. Door de zeer verborgen leefwijze wordt de iepenpage makkelijk over het hoofd gezien en het is, ondanks het ontbreken van (recente) waarnemingen in de directe omgeving van het plangebied, niet met 100% zekerheid uit te sluiten dat de iepenpage hier niet voorkomt. Echter in het plangebied zelf ontbreken iepen en voortplanting wordt dan ook niet op de planlocatie verwacht.

5 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming volgt in hoofdlijnen de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn op. De belangrijkste beschermde natuurwaarden in de Wet Natuurbescherming zijn:

- Beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden).
- Aangepaste soortenlijst beschermde planten en dieren.
- Expliciete vermelding intrinsieke waarde van natuur (art. 1.10).
- Algemene zorgplicht voor natuurgebieden en in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving (art. 1.11).
- Actieve soortenbescherming (art. 1.12): verplichting voor provincies.

Alle natuurlijk in het wild levende vogels, meeste inheemse zoogdieren, alle inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten zijn beschermd.

In dit hoofdstuk wordt vastgesteld of beschermde soorten flora en fauna aanwezig zijn of verwacht worden op de locatie. Vervolgens wordt bepaald of ze mogelijk nadelige effecten kunnen ondervinden van de geplande werkzaamheden. Deze effecten worden getoetst aan de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 2). Wanneer de Wet natuurbescherming (mogelijk) wordt overtreden wordt geadviseerd over het uitvoeren van aanvullend onderzoek en/of het aanvragen van een ontheffing.

Flora

Beschermde plantensoorten zijn niet aangetroffen en worden ook niet verwacht door het ontbreken van geschikte groeiplaatsen. Uit de NDFF zijn ook geen waarnemingen van beschermde plantensoorten bekend uit de beide planlocaties en de directe omgeving. Deze worden ook niet op de beide planlocaties verwacht omdat er geen geschikte groeiplaatsen zijn, zo blijkt uit het veldonderzoek. Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van beschermde plantensoorten en/of het aanvragen van een ontheffing is dan ook niet noodzakelijk.

Broedvogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Wet natuurbescherming (Vogelrichtlijn). Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het opzettelijk verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Werkzaamheden moeten bij voorkeur buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden, waarbij voorkomen wordt dat broedvogels zich vestigen op de beide planlocaties. Omdat niet alle vogelsoorten op hetzelfde moment broeden en omdat dit mede afhankelijk is van de

weersomstandigheden is er geen vaste broedperiode vastgesteld. Er zijn voorbeelden van vroege broeders zoals de blauwe reiger en de bosuil. Deze beginnen in februari. En er zijn late broeders die nog broeden in augustus, zoals de houtduif en de meerkoet. Werkzaamheden mogen in het broedseizoen plaatsvinden, zo lang er maar geen broedvogels, verstoord worden.

Vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn

Beide planlocaties zijn ongeschikt als nestlocatie voor soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn, zoals de uit de omgeving bekende boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, slechtvalk, sperwer en steenuil. Locatie 'Eschpark' behoort ook niet tot het essentieel leefgebied van deze of overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten.

De direct aan locatie 'Boschlaan' grenzende groenstructuren zijn potentieel geschikt als nestlocatie voor boomvalk, buizerd, ransuil en sperwer. Van bomenkap op het terrein van de rioolwaterzuivering is geen sprake. De eventueel aanwezige nesten blijven intact. De verstoringafstand van een broedende boomvalk, buizerd en sperwer is minimaal 75 meter bij de meeste activiteiten die onder ruimtelijke inrichting of ontwikkeling vallen. Op het moment dat er jongen aanwezig zijn in het nest mogen nesten niet binnen 50 tot 75 meter benaderd worden door mensen of materieel (BIJ12, 2017). Voor de ransuil worden verstoringafstanden gegeven van 50-100 meter tijdens het broeden en 150 tot 300 meter tijdens het grootbrengen van de jongen. Echter verstoring van een mogelijke nestlocatie, door werkzaamheden in de bouwfase en eventueel bij de ingebruikname van de corsowerkplek, is niet uit te sluiten. Om mogelijke verstoring te voorkomen dienen maatregelen getroffen te worden. Hierbij kan men denken aan uitvoering van de werkzaamheden (bouwen van de hallen, aanleg infrastructuur e.d.) buiten de broedperiode van de te verwachten boombroedende soorten. Dit zal in overleg met een ecooloog plaats moeten vinden. Indien dit niet mogelijk is worden mogelijke aanwezige nesten permanent ongeschikt en is een vervolgonderzoek nodig. Met dit onderzoek wordt in beeld gebracht of en waar boomvalk, buizerd, ransuil en/of sperwer tot broeden komen.

Overige vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten worden niet verwacht in het plangebied. Voor overige jaarrond beschermde vogelsoorten is het uitvoeren van aanvullend onderzoek of het aanvragen van ontheffing niet noodzakelijk.

Grondgebonden zoogdieren

Planlocatie 'Eschpark':

Het plangebied is geschikt als leefgebied/foerageergebied voor enkele grondgebonden zoogdiersoorten als bunzing, eekhoorn, egel, haas, konijn, mol, steenmarter en diverse soorten (spits)muizen. Voor deze soorten geldt, met uitzondering van de bunzing, eekhoorn en steenmarter, in provincie Gelderland vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Kleine marterachtigen als bunzing en wezel

De kleine marterachtigen bunzing en wezel zijn strikt beschermd in de provincie Gelderland. Het voorkomen is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Het plangebied voldoet aan de eisen voor het leefgebied van de bunzing en wezel. Daarnaast betreft het één van de weinige locaties tussen de rand van de bebouwde kom van Lichtenvoorde en de drukke verkeersader N18 waar nog voldoende geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen aanwezig is. Het is niet uitgesloten dat het plangebied behoort tot een essentieel onderdeel van het leefgebied van de bunzing of wezel door aanwezigheid van voldoende rust en dekking in de vorm van opgaande, lijnvormige groenstructuren en geschikte (permanente) verblijfplaatsen. De geplande realisatie van een crossbaan leidt tot mogelijke aantasting van (de functionaliteit van) een vaste rust- en verblijfplaats van de bunzing en/of wezel. Nader onderzoek naar het voorkomen van de kleine marterachtigen bunzing en wezel en het eventueel aanvragen van een ontheffing is dan ook noodzakelijk.

Eekhoorn en steenmarter

Het voorkomen van de beschermde eekhoorn en steenmarter is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is geen sprake in het plangebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van de eekhoorn en/of steenmarter of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Planlocatie 'Boschlaan'

Het plangebied is geschikt als leefgebied leefgebied/foerageergebied voor enkele grondgebonden zoogdiersoorten als bunzing, egel, haas, konijn, mol, ree, steenmarter en diverse soorten (spits)muizen. Voor deze soorten geldt, met uitzondering van de bunzing en steenmarter, in provincie Gelderland vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Kleine marterachtigen als bunzing en wezel

De kleine marterachtigen bunzing en wezel zijn strikt beschermd in de provincie Gelderland. Het voorkomen is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Alleen de randen van het plangebied zijn marginaal geschikt als leefgebied voor kleine marterachtigen als de wezel en bunzing. De planlocatie is niet geschikt als essentieel foerageergebied, verbindingsszone én nest- en verblijfplaats. Een vaste rust- en verblijfplaats van de wezel en bunzing is in het plangebied dan ook uit te sluiten.

Steenmarter

Het voorkomen van de beschermde steenmarter is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is geen sprake in het plangebied. Nader onderzoek naar het voorkomen van de steenmarter of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

Vleermuizen

Om te bepalen of aanvullend onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk is, worden de resultaten van de quickscan getoetst aan de checklist van Het Protocol voor vleermuisinventarisaties van de Gegevensautoriteit Natuur en de Zoogdiervereniging.

Hieronder zijn de relevante passages uit de checklist weergegeven:

1. Zijn er gebouwen die gesloopt of gerenoveerd worden?

Nee → Nader onderzoek naar kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen is niet noodzakelijk

2. Zijn er bomen met potentieel geschikte holten die gekapt of gesnoeid worden?

Nee → Nader onderzoek naar zomer- en paarverblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is niet noodzakelijk.

3. Worden er struiken, gewassen, bomen of andere elementen verwijderd of aangetast die deel uitmaken van een mogelijke route/verbinding of een essentieel foerageergebied?

Ja → Nader onderzoek naar vliegroutes en foerageergebieden is noodzakelijk.

Planlocatie 'Eschpark':

Nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk aangezien er door de geplande ruimtelijke ontwikkelingen mogelijke (essentieel) foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen worden aangetast.

Aanvullend onderzoek naar foerageergebied en vliegroutes bestaat uit 2 avondronden in de periode 15 april - 15 oktober, waarbij minimaal 1 avondronde tussen 15 mei – 15 juli moet plaatsvinden.

Planlocatie 'Boschlaan'

In de opgaande groenstructuren op het terrein van de rioolwaterzuivering zijn mogelijk verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen aanwezig. Bomen met verblijfplaatsen worden niet gekapt. Echter verstoring op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen en eventueel foerageergebied en/of vliegroute is niet 100% uit te sluiten wanneer 's avonds werkzaamheden worden uitgevoerd en kunstlicht op de bosrand schijnt. Om mogelijke verstoring te voorkomen dienen maatregelen getroffen te worden. Hierbij kan men denken aan overdag uitvoeren van de werkzaamheden (bouwen van de hallen, aanleg infrastructuur e.d.) en de randzone 's avonds niet direct verlichten. Dit zal in overleg met een ecooloog plaats moeten vinden. Indien dit niet mogelijk is, is nader onderzoek naar vleermuizen noodzakelijk aangezien er door de geplande ruimtelijke ontwikkelingen mogelijke verblijfplaatsen, (essentieel) foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen worden aangetast.

Amfibieën

Het voorkomen van de strikt beschermde knoflookpad en poelkikker op de planlocatie 'Eschpark' is niet op voorhand uit te sluiten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk op te bepalen of beide soorten voorkomen in het plangebied of binnen de invloedssfeer van de geplande ruimtelijke ingrepen.

Poelkikker

Om vast te stellen of de soort aanwezig is moet conform het Soortinventarisatieprotocol van het Netwerk Groene Bureaus, 2 maal in de periode 1 mei – 1 augustus naar kooractiviteit geluisterd worden, bij voorkeur in combinatie met het vangen determineren van volwassen exemplaren in dezelfde periode.

Knoflookpad

Aquatische fauna, waaronder de knoflookpad, laat DNA-sporen na in het water. Deze sporen worden ook wel Environmental DNA genoemd (e-DNA). Door watermonsters te nemen en het e-DNA te analyseren kan worden bepaald of de knoflookpad gebruikt maakt van de poel. De e-DNA methode biedt enkele voordelen ten opzichte van de reguliere methodes: hogere detectiekans van de soort, kosten efficiënt, minimale verstoring van de soort en leefomgeving, nauwelijks risico op verspreiding of introducties ziektes door onderzoek en nauwkeuriger. Aanvullend dient 2 maal in de periode 15 april – 15 mei naar kooractiviteit geluisterd te worden. Dit onderzoek wordt uitgevoerd met behulp van een onderwatermicrofoon. Deze versterkt het geluid van de roepende mannetjes en vrouwtjes van de knoflookpad waardoor het beter waar te nemen is. Vooral in wateren met weinig vegetatie functioneert de onderwatermicrofoon zeer goed.

Overige amfibieënsoorten

Gezien het ontbreken van geschikt leefgebied zijn overige beschermde amfibieën, met uitzondering van enkele algemene soorten als bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander, niet te verwachten in het plangebied. Voor deze soorten geldt in de provincie Gelderland automatisch de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ingrepen. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soorten.

Overige soortgroepen

Gezien het ontbreken van geschikt leefgebied zijn beschermde reptielen, vissen en/of ongewervelde dieren, met uitzondering van enkele algemene soorten niet te verwachten op de beide planlocaties. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk voor deze soortgroepen.

6 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets kan de volgende conclusie worden getrokken:

Beschermde natuurgebieden

Natuurnetwerk (GNN)

De planlocaties liggen niet in het GNN. De kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen worden niet aangetast door de geplande inrichting. Er hoeft geen verdere toetsing uitgevoerd te worden.

Natura 2000

Er vinden geen ruimtelijke ingrepen plaats in of nabij een Natura 2000-gebied. Door de aard en de door de afstand tussen de planlocaties en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Korenburgerveen' en overige Natura 2000-gebieden worden geen significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen en ontwikkelingsopgaven verwacht.

Houtopstanden

Een kapmelding bij de provincie Gelderland voor beschermde houtopstanden is niet aan de orde indien er geen bomen bij planlocatie 'Boschlaan' gekapt worden.

Beschermde flora en fauna

Aanvullend onderzoek is noodzakelijk voor de volgende soorten:

Locatie 'Eschpark'

- Kleine marterachtigen
- Vleermuizen (foerageergebied en vliegroute)
- Poelkikker
- Knoflookpad

Locatie 'Boschlaan'

Indien het nemen van maatregelen niet of onvoldoende mogelijk is dient voor onderstaande soortgroepen nader onderzoek uitgevoerd te worden.

- Roofvogels (boomvalk, buizerd, ransuil en sperwer)
- Vleermuizen (foerageergebied en vliegroute)

Er moet verder rekening worden gehouden met overige broedvogels. Activiteiten moeten bij voorkeur buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of ruim voor aanvang van het broedseizoen gestart worden, waarbij voorkomen wordt dat broedvogels zich vestigen op de planlocaties. Werkzaamheden mogen in het broedseizoen plaatsvinden, zo lang er maar geen broedvogels verstoord worden.

Bijlagen

- 1 **Impressie planlocaties**
- 2 **Wettelijk kader**
- 3 **Beschermde plant- en diersoorten**

Bijlage 1 Impressie planlocaties

Planlocatie 'Eschpark'

Planlocatie 'Boschlaan'

Bijlage 2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet. De Wet natuurbescherming volgt in hoofdlijnen de bepalingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn op. De belangrijkste beschermde natuurwaarden in de Wet Natuurbescherming zijn:

- Beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden);
- Aangepaste soortenlijst beschermde planten en dieren;
- Expliciete vermelding intrinsieke waarde van natuur (art. 1.10);
- Algemene zorgplicht voor natuurgebieden en in het wild levende dieren, planten en hun leefomgeving (art. 1.11);
- Actieve soortenbescherming (art. 1.12): verplichting voor provincies.

Gebiedsbescherming

Natura 2000-gebieden

Toetsing van effecten van projecten op Natura 2000-gebieden blijft hetzelfde als nu.

Beschermde natuurmonumenten

Beschermde natuurmonumenten en bijbehorende doelen komen te vervallen. Hetzelfde geldt voor (nooit aangewezen) beschermde landschapsgezichten en beschermde leefomgevingen. De meeste natuurmonumenten vallen binnen het NNN areaal en zijn via dat beschermingsregime alsnog beschermd. Daarnaast kunnen gemeenten de natuurmonumenten via een bestemmingsplan als beschermde natuur aanwijzen.

Provincies dienen gebieden aan te wijzen voor het NNN (voormalige EHS) en (evt. op verzoek) voor overige bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen.

Het rijk kan een gebied, niet zijnde een Natura 2000-gebied, als bijzonder nationaal natuurgebied aanwijzen.

Soortbescherming

Alle beschermde soorten worden aangewezen in de wet zelf (deels met verwijzing naar internationale regelgeving). Alle natuurlijk in het wild levende vogels, meeste inheemse zoogdieren, alle inheemse amfibieën en reptielen, en een aantal vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten zijn beschermd. Ongeveer 200 thans beschermde soorten (vooral vaatplanten en zeevissen) worden niet meer beschermd onder de Wet natuurbescherming (anders dan door algemene zorgplicht). De lijst met beschermde soorten is niet meer opgedeeld in tabellen, zoals in de huidige Flora- en faunawet. Zie bijlage 3 voor de nieuwe lijst met beschermde plant- en diersoorten.

Totaal aantal beschermde soorten is slechts een fractie van ongeveer 35.000 soorten die in Nederland voorkomen. Groot aantal bedreigde (Rode lijst) soorten wordt niet passief beschermd (wel actieve bescherming vereist).

Drie regimes voor beschermde soorten

1. Regels ter bescherming van vogels die vallen binnen het bereik van de Vogelrichtlijn, i.e. alle natuurlijk in het wild levende vogels in EU (art. 3.1-3.4)
2. Regels ter bescherming van dier- en plantensoorten die strikt beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en natuurbeschermingsverdragen (art. 3.5-3.9)
3. Regels ter bescherming van niet onder 2 vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten vermeld in de bijlage bij de wet (art. 3.10-3.11)

Inhoud beschermingsregimes

- Geen uniform verbodsstelsel, maar aparte verboden voor elk van de drie categorieën beschermde soorten.
- Verboden en uitzonderingen sluiten nauw aan bij Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn (regime 1 en 2), maar 'soepeler' regime voor aanvullend beschermde soorten (regime 3).
- Meeste verboden nu alleen van toepassing op 'opzettelijk' handelen, maar dat dekt ook voorwaardelijk opzet (=willens en wetens aanmerkelijke kans aanvaarden dat gedraging schadelijke gevolgen heeft voor beschermde soorten). Verschil met de huidige verboden zal in de praktijk dus waarschijnlijk gering zijn.

Alle in de Wet genoemde soorten zijn strikt beschermd. Voor de verbodsbepalingen is een ontheffing noodzakelijk. Dit geldt ook voor zeer algemene soorten waarvoor in het verleden automatisch de vrijstellingsregeling van kracht was bij ruimtelijke ontwikkelingen. Echter kunnen de provincies voor een aantal algemene soorten een vrijstellingslijst opstellen (op basis van Artikel 3.11). Dit betekent dat de beschermde soorten per provincie verschillen (zie bijlage 3).

Met betrekking tot ruimtelijke ontwikkelingen zijn de volgende verbodsbepalingen voor soorten het meest relevant.

Intrinsieke waarde natuur

Artikel 1.10

Deze wet is gericht op:

Het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit.

Algemene Zorgplicht

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 en ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.

Ontheffing of vrijstelling

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b. zij is nodig:
 - in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - ter bescherming van flora of fauna;
 - voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
- c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

Artikel 3.5

- 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.

3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.

4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.5 ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.

Ontheffing of vrijstelling

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;

b. zij is nodig:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;

c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Beschermingsregime andere soorten

Artikel 3.10

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:

a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;

b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of

c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:

a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;

b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;

c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;

d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;

e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;

f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of

h. in het algemeen belang.

3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Artikel 3.11

1. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat de bij die regeling aan te wijzen verboden, bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel b of c niet van toepassing zijn ten aanzien van bij die regeling aan te wijzen soorten, op bij die regeling aan te wijzen categorieën van handelingen die na een voorafgaande melding aan gedeputeerde staten worden uitgevoerd om een reden, genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onderdeel b, of in artikel 3.10, tweede lid.

2. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen waaraan een melding als bedoeld in het eerste lid moet voldoen.

Gedragcodes

De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.2, zesde lid, 3.5, 3.6 tweede lid, of 3.10, en de krachtens artikel 3.11, eerste lid, geldende verplichting tot melding, zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van:

a. een bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;

b. een bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of de bosbouw;

c. een bestendig gebruik, of

d. ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

2. Een gedragscode als bedoeld in het eerste lid wordt goedgekeurd, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

a. in de gedragscode worden handelingen beschreven die nodig zijn voor:

- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op vogels, één van de in artikel 3.3, vierde lid, genoemde redenen;
- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, genoemde redenen;
- ingeval het handelingen betreft die invloed kunnen hebben op dieren als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a, of van planten als bedoeld in artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c, één van de in artikel 3.8, vijfde lid, of in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f of g, genoemde redenen;

b. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;

c. in de gedragscode een wijze van uitvoering van handelingen is beschreven, waarmee naar het oordeel van Onze Minister afdoende is gewaarborgd dat ten aanzien van de soorten, bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste of vijfde lid, 3.10, eerste lid, zorgvuldig wordt gehandeld.

Zorgvuldig handelen

Van zorgvuldig handelen als bedoeld in het tweede lid, onderdeel c, is in elk geval sprake, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. er worden slechts handelingen verricht waarvan geen wezenlijke invloed uitgaat op de soorten, bedoeld in het tweede lid, en

b. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op dieren wordt voorafgaand en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken dat:

- dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden gedood;
- nesten van vogels worden vernield, beschadigd of weggenomen, rustplaatsen van vogels worden vernield of beschadigd, dan wel voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de in artikel 3.5, eerste lid, of artikel 3.10, eerste lid, bedoelde dieren worden beschadigd of vernield, en
- eieren van dieren als bedoeld in artikel 3.1, 3.5, eerste lid, of 3.10, eerste lid, worden vernield, of

c. ingeval handelingen worden verricht die invloed hebben op planten van soorten als bedoeld in artikel 3.5, vijfde lid, of 3.10, eerste lid, wordt voorafgaand aan en tijdens de handelingen in redelijkheid alles verricht of gelaten om te voorkomen dat deze planten worden geplukt, afgesneden, onworteld of vernield.

4. Alvorens een gedragscode als bedoeld in het eerste lid, of een wijziging daarvan, goed te keuren of in te trekken, overlegt Onze Minister met gedeputeerde staten over zijn voornemen daartoe.

Bijlage 3 Beschermde plant- en diersoorten

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoelt in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). Nog niet duidelijk is of er weer een lijst met jaarrond beschermde vogelnesten komt en/of dat de huidige lijst blijft gelden.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Niet-vogels)

Naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Verdrag/Richtlijn
baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus ssp. mystacinus</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>	Weekdieren	HR IV
bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
bever	<i>Castor fiber ssp. albicus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren	HR IV
boomkikker	<i>Hyla arborea ssp. arborea</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri ssp. leisleri</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
brandts vleermuis	<i>Myotis brandti ssp. brandti</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>	Insecten-kevers	Bern II, HR IV
donker pimperlblauwtje	<i>Maculinea nausithous</i>	Insecten-dagvlinders	Bern II, HR IV
drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>	Zaadplanten	Bern I, HR IV
franjestaat	<i>Myotis nattereri</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV
geel schorpioenmos	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>	Sporenplanten-bladmossen	Bern I
geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata ssp. variegata</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>	Insecten-kevers	Bern II, HR IV
gevekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV

gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Zoogdieren-vleermuizen	HR IV
gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus ssp. auritus</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
gladde slang	<i>Coronella austriaca ssp. austriaca</i>	Reptielen	Bern II, HR IV
grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus ssp. austriacus</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV
groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>	Zaadplanten	Bern I, HR IV
grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum ssp. ferrumequinum</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
grote vuurvliinder	<i>Lycaena dispar ssp. batava</i>	Insecten-dagvlinders	Bern II, HR IV
hamster	<i>Cricetus cricetus ssp. canescens</i>	Zoogdieren-landzoogdieren	Bern II, HR IV
hazelmuis	<i>Muscardinus avellanarius</i>	Zoogdieren-landzoogdieren	HR IV
heikikker	<i>Rana arvalis ssp. arvalis</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
houting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>	Vissen	HR IV
ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus ssp. emarginatus</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
kleine dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
kleine vlotvaren	<i>Salvinia natans</i>	Sporenplanten-varens	Bern I
knoflookpad	<i>Pelobates fuscus ssp. fuscus</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>	Zaadplanten	Bern I, HR IV
laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus ssp. serotinus</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
liggende raket	<i>Sisymbrium supinum</i>	Zaadplanten	Bern I
meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
mercuurwaterjuffer	<i>Coenagrion mercuriale ssp. mercuriale</i>	Insecten-libellen	Bern II
muurhagedis	<i>Podarcis muralis ssp. brongniardii</i>	Reptielen	Bern II, HR IV

noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata ssp. braueri</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV
noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus ssp. arenicola</i>	Zoogdieren-landzoogdieren	HR IV
otter	<i>Lutra lutra ssp. lutra</i>	Zoogdieren-landzoogdieren	Bern II, HR IV
pimpernelblauwtje	<i>Maculinea teleius</i>	Insecten-dagvlinders	Bern II, HR IV
platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>	Weekdieren	HR IV
poelkikker	<i>Rana lessonae</i>	Amfibieën	HR IV
rivierrombout	<i>Gomphus flavipes ssp. flavipes</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV
rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula ssp. noctula</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
rugstreeppad	<i>Bufo calamita</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>	Insecten-libellen	Bern II, HR IV
steur	<i>Acipenser sturio</i>	Vissen	Bern II, HR IV
teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>	Insecten-nachtvlinders	Bern II, HR IV
tonghaarmuts	<i>Orthotrichum rogeri</i>	Sporenplanten-bladmossen	Bern I
tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus ssp. murinus</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
vale vleermuis	<i>Myotis myotis ssp. myotis</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>	Insecten-kevers	Bern II, HR IV
vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans ssp. obstetricans</i>	Amfibieën	Bern II, HR IV
watervleermuis	<i>Myotis daubentoni ssp. daubentoni</i>	Zoogdieren-vleermuizen	Bern II, HR IV
wilde kat	<i>Felis silvestris ssp. silvestris</i>	Zoogdieren-landzoogdieren	HR IV
zandhagedis	<i>Lacerta agilis ssp. agilis</i>	Reptielen	Bern II, HR IV

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Vogels)

Naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep	Verdrag/ Richtlijn
appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes ssp. coccothraustes</i>	Vogels	Bern II
baardman	<i>Panurus biarmicus ssp. biarmicus</i>	Vogels	Bern II
bergeend	<i>Tadorna tadorna</i>	Vogels	Bern II
bijeneter	<i>Merops apiaster</i>	Vogels	Bern II
blauwborst	<i>Luscinia svecica ssp. cyanecula</i>	Vogels	Bern II
blauwe kiekendief	<i>Circus cyaneus ssp. cyaneus</i>	Vogels	Bern II
boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica ssp. rustica</i>	Vogels	Bern II
bontbekplevier	<i>Charadrius hiaticula ssp. hiaticula</i>	Vogels	Bern II
bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca ssp. hypoleuca</i>	Vogels	Bern II
boomklever	<i>Sitta europaea ssp. caesia</i>	Vogels	Bern II
boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla ssp. megarhyncha</i>	Vogels	Bern II
boompieper	<i>Anthus trivialis ssp. trivialis</i>	Vogels	Bern II
boomvalk	<i>Falco subbuteo ssp. subbuteo</i>	Vogels	Bern II
bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	Vogels	Bern II
bosruiter	<i>Tringa glareola</i>	Vogels	Bern II
bosuil	<i>Strix aluco ssp. aluco</i>	Vogels	Bern II
braamsluiper	<i>Sylvia curruca ssp. curruca</i>	Vogels	Bern II
brandgans	<i>Branta leucopsis</i>	Vogels	Bern II
bruine kiekendief	<i>Circus aeruginosus ssp. aeruginosus</i>	Vogels	Bern II
buizerd	<i>Buteo buteo ssp. buteo</i>	Vogels	Bern II
casarca	<i>Tadorna ferruginea</i>	Vogels	Bern II
cetti's zanger	<i>Cettia cetti ssp. cetti</i>	Vogels	Bern II
draaihals	<i>Jynx torquilla ssp. torquilla</i>	Vogels	Bern II
duinpieper	<i>Anthus campestris ssp. campestris</i>	Vogels	Bern II
dwergmeeuw	<i>Larus minutus</i>	Vogels	Bern II
dwergstern	<i>Sterna albifrons ssp. albifrons</i>	Vogels	Bern II
engelse kwikstaart	<i>Motacilla flava ssp. flavissima</i>	Vogels	Bern II

europese kanarie	<i>Serinus serinus</i>	Vogels	Bern II
fitis	<i>Phylloscopus trochilus ssp. trochilus</i>	Vogels	Bern II
flamingo	<i>Phoenicopterus ruber ssp. roseus</i>	Vogels	Bern II
fluitier	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Vogels	Bern II
geelgors	<i>Emberiza citrinella ssp. citrinella</i>	Vogels	Bern II
gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus ssp. phoenicurus</i>	Vogels	Bern II
gele kwikstaart	<i>Motacilla flava ssp. flava</i>	Vogels	Bern II
geoorde fuut	<i>Podiceps nigricollis</i>	Vogels	Bern II
glanskop	<i>Parus palustris ssp. palustris</i>	Vogels	Bern II
goudhaan	<i>Regulus regulus ssp. regulus</i>	Vogels	Bern II
grasmus	<i>Sylvia communis ssp. communis</i>	Vogels	Bern II
graspieper	<i>Anthus pratensis ssp. pratensis</i>	Vogels	Bern II
graszanger	<i>Cisticola juncidis ssp. cisticola</i>	Vogels	Bern II
grauwe kiekendief	<i>Circus pygargus</i>	Vogels	Bern II
grauwe klauwier	<i>Lanius collurio ssp. collurio</i>	Vogels	Bern II
grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata ssp. striata</i>	Vogels	Bern II
groene specht	<i>Picus viridis ssp. viridis</i>	Vogels	Bern II
groenling	<i>Carduelis chloris ssp. chloris</i>	Vogels	Bern II
grote barmsijs	<i>Carduelis flammea ssp. flammea</i>	Vogels	Bern II
grote bonte specht	<i>Dendrocopos major ssp. pinetorum</i>	Vogels	Bern II
grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea ssp. cinerea</i>	Vogels	Bern II
grote karekiet	<i>Acrocephalus arundinaceus ssp. arundinaceus</i>	Vogels	Bern II
grote stern	<i>Sterna sandvicensis ssp. sandvicensis</i>	Vogels	Bern II
grote zilverreiger	<i>Casmerodius albus ssp. albus</i>	Vogels	Bern II
havik	<i>Accipiter gentilis ssp. gentilis</i>	Vogels	Bern II
heggenmus	<i>Prunella modularis ssp. modularis</i>	Vogels	Bern II
huiszwaluw	<i>Delichon urbica ssp. urbica</i>	Vogels	Bern II
ijsvogel	<i>Alcedo atthis ssp. ispida</i>	Vogels	Bern II
kerkuil	<i>Tyto alba ssp. guttata</i>	Vogels	Bern II

klapekster	<i>Lanius excubitor ssp. excubitor</i>	Vogels	Bern II
klein waterhoen	<i>Porzana parva</i>	Vogels	Bern II
kleine barmsijs	<i>Carduelis flammea ssp. cabaret</i>	Vogels	Bern II
kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor ssp. hortorum</i>	Vogels	Bern II
kleine karekiet	<i>Acrocephalus scirpaceus ssp. scirpaceus</i>	Vogels	Bern II
kleine plevier	<i>Charadrius dubius ssp. curonicus</i>	Vogels	Bern II
kleine zilverreiger	<i>Egretta garzetta ssp. garzetta</i>	Vogels	Bern II
kleinst waterhoen	<i>Porzana pusilla ssp. intermedia</i>	Vogels	Bern II
kluut	<i>Recurvirostra avosetta</i>	Vogels	Bern II
kneu	<i>Carduelis cannabina ssp. cannabina</i>	Vogels	Bern II
koolmees	<i>Parus major ssp. major</i>	Vogels	Bern II
kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris ssp. macrodactyla</i>	Vogels	Bern II
kraanvogel	<i>Grus grus ssp. grus</i>	Vogels	Bern II
kruisbek	<i>Loxia curvirostra ssp. curvirostra</i>	Vogels	Bern II
kuifmees	<i>Parus cristatus ssp. mitratus</i>	Vogels	Bern II
kwak	<i>Nycticorax nycticorax ssp. nycticorax</i>	Vogels	Bern II
kwartelkoning	<i>Crex crex</i>	Vogels	Bern II
lepelaar	<i>Platalea leucorodia ssp. leucorodia</i>	Vogels	Bern II
matkop	<i>Parus montanus ssp. rhenanus</i>	Vogels	Bern II
middelste bonte specht	<i>Dendrocopos medius ssp. medius</i>	Vogels	Bern II
nachtegaal	<i>Luscinia megarhynchos ssp. megarhynchos</i>	Vogels	Bern II
nachtzwaluw	<i>Caprimulgus europaeus ssp. europaeus</i>	Vogels	Bern II
nonnetje	<i>Mergus albellus</i>	Vogels	Bern II
noordse stern	<i>Sterna paradisaea</i>	Vogels	Bern II
oehoe	<i>Bubo bubo ssp. bubo</i>	Vogels	Bern II
oeverloper	<i>Tringa hypoleucos</i>	Vogels	Bern II
oeverzwaluw	<i>Riparia riparia ssp. riparia</i>	Vogels	Bern II
oievaar	<i>Ciconia ciconia ssp. ciconia</i>	Vogels	Bern II

paapje	<i>Saxicola rubetra</i>	Vogels	Bern II
pimpelmees	<i>Parus caeruleus ssp. caeruleus</i>	Vogels	Bern II
porseleinhoen	<i>Porzana porzana</i>	Vogels	Bern II
purperreiger	<i>Ardea purpurea ssp. purpurea</i>	Vogels	Bern II
putter	<i>Carduelis carduelis ssp. carduelis</i>	Vogels	Bern II
ransuil	<i>Asio otus ssp. otus</i>	Vogels	Bern II
rietgors	<i>Emberiza schoeniclus ssp. schoeniclus</i>	Vogels	Bern II
rietzanger	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Vogels	Bern II
rode wouw	<i>Milvus milvus ssp. milvus</i>	Vogels	Bern II
roerdomp	<i>Botaurus stellaris ssp. stellaris</i>	Vogels	Bern II
roodborst	<i>Erithacus rubecula ssp. rubecula</i>	Vogels	Bern II
roodborsttapuit	<i>Saxicola torquata ssp. hibernans</i>	Vogels	Bern II
roodhalsfuut	<i>Podiceps grisegena ssp. grisegena</i>	Vogels	Bern II
roodmus	<i>Carpodacus erythrinus ssp. erythrinus</i>	Vogels	Bern II
ruigpootuil	<i>Aegolius funereus ssp. funereus</i>	Vogels	Bern II
sijs	<i>Carduelis spinus</i>	Vogels	Bern II
slechtvalk	<i>Falco peregrinus ssp. peregrinus</i>	Vogels	Bern II
snor	<i>Locustella luscinioides ssp. luscinioides</i>	Vogels	Bern II
sperwer	<i>Accipiter nisus ssp. nisus</i>	Vogels	Bern II
spotvogel	<i>Hippolais icterina</i>	Vogels	Bern II
sprinkhaanzanger	<i>Locustella naevia ssp. naevia</i>	Vogels	Bern II
steenuil	<i>Athene noctua ssp. vidalii</i>	Vogels	Bern II
steltkluut	<i>Himantopus himantopus</i>	Vogels	Bern II
strandleeuwerik	<i>Eremophila alpestris ssp. flava</i>	Vogels	Bern II
strandplevier	<i>Charadrius alexandrinus ssp. alexandrinus</i>	Vogels	Bern II
taigaboomkruiper	<i>Certhia familiaris ssp. familiaris</i>	Vogels	Bern II

tapuit	<i>Oenanthe oenanthe ssp. oenanthe</i>	Vogels	Bern II
tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita ssp. collybita</i>	Vogels	Bern II
torenavalk	<i>Falco tinnunculus ssp. tinnunculus</i>	Vogels	Bern II
tuinfluiter	<i>Sylvia borin ssp. borin</i>	Vogels	Bern II
velduil	<i>Asio flammeus ssp. flammeus</i>	Vogels	Bern II
visarend	<i>Pandion haliaetus ssp. haliaetus</i>	Vogels	Bern II
visdief	<i>Sterna hirundo ssp. hirundo</i>	Vogels	Bern II
vuurgoudhaan	<i>Regulus ignicapillus ssp. ignicapillus</i>	Vogels	Bern II
wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Vogels	Bern II
wielewaal	<i>Oriolus oriolus ssp. oriolus</i>	Vogels	Bern II
winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes ssp. troglodytes</i>	Vogels	Bern II
witgat	<i>Tringa ochropus</i>	Vogels	Bern II
witoogeend	<i>Aythya nyroca</i>	Vogels	Bon I
witte kwikstaart	<i>Motacilla alba ssp. alba</i>	Vogels	Bern II
woudaap	<i>Ixobrychus minutus ssp. minutus</i>	Vogels	Bern II
zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Vogels	Bern II, Bon I
zwarte mees	<i>Parus ater ssp. ater</i>	Vogels	Bern II
zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros ssp. gibraltariensis</i>	Vogels	Bern II
zwarte specht	<i>Dryocopus martius ssp. martius</i>	Vogels	Bern II
zwarte stern	<i>Chlidonias niger ssp. niger</i>	Vogels	Bern II
zwartkop	<i>Sylvia atricapilla ssp. atricapilla</i>	Vogels	Bern II
zwartkopmeeuw	<i>Larus melanocephalus</i>	Vogels	Bern II

Beschermingsregime andere soorten

Naam	Wetenschappelijke naam	Soortgroep
blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>	Sporenplanten-varens
groensteel	<i>Asplenium viride</i>	Sporenplanten-varens
schubvaren	<i>Ceterach officinarum</i>	Sporenplanten-varens
akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>	Zaadplanten
akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>	Zaadplanten
akkerogentroost	<i>Odontites vernus subsp. vernus</i>	Zaadplanten
beklierde ogentroost	<i>Euphrasia rostkoviana</i>	Zaadplanten
berggamander	<i>Teucrium montanum</i>	Zaadplanten
bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>	Zaadplanten
blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis subsp. foemina</i>	Zaadplanten
bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>	Zaadplanten
bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemus subsp. nemorosus</i>	Zaadplanten
bosdravik	<i>Bromopsis ramosa subsp. benekenii</i>	Zaadplanten
brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>	Zaadplanten
brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>	Zaadplanten
breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>	Zaadplanten
bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>	Zaadplanten
dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Zaadplanten
dreps	<i>Bromus secalinus</i>	Zaadplanten
echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys subsp. germanicum</i>	Zaadplanten
franjugentiaan	<i>Gentianella ciliata</i>	Zaadplanten
geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>	Zaadplanten
geplooid vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>	Zaadplanten
getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>	Zaadplanten
gevekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>	Zaadplanten
glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>	Zaadplanten
gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>	Zaadplanten

groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>	Zaadplanten
groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>	Zaadplanten
grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>	Zaadplanten
grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>	Zaadplanten
honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>	Zaadplanten
kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemoides</i>	Zaadplanten
kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>	Zaadplanten
karthuizeranjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>	Zaadplanten
karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>	Zaadplanten
kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>	Zaadplanten
kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>	Zaadplanten
kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>	Zaadplanten
kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>	Zaadplanten
knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>	Zaadplanten
knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>	Zaadplanten
korensla	<i>Arnoseris minima</i>	Zaadplanten
kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>	Zaadplanten
kruiptijm	<i>Thymus praecox</i>	Zaadplanten
lange zonnedaauw	<i>Drosera longifolia</i>	Zaadplanten
liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>	Zaadplanten
moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>	Zaadplanten
muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>	Zaadplanten
naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>	Zaadplanten
naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>	Zaadplanten
pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta subsp. sagittata</i>	Zaadplanten
roggelelie	<i>Lilium bulbiferum subsp. croceum</i>	Zaadplanten
rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>	Zaadplanten
rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>	Zaadplanten
ruw parelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>	Zaadplanten
scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>	Zaadplanten
schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>	Zaadplanten
smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>	Zaadplanten
spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>	Zaadplanten
steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>	Zaadplanten
stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>	Zaadplanten
stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>	Zaadplanten
tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>	Zaadplanten
tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>	Zaadplanten
trogamander	<i>Teucrium botrys</i>	Zaadplanten
veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>	Zaadplanten

vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>	Zaadplanten
vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>	Zaadplanten
wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i> <i>subsp. campestris</i>	Zaadplanten
wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>	Zaadplanten
wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>	Zaadplanten
wolfskers	<i>Atropa bella-donna</i>	Zaadplanten
zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>	Zaadplanten
zinkviooltje	<i>Viola lutea subsp.</i> <i>calaminaria</i>	Zaadplanten
zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>	Zaadplanten
vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>	Insecten-kevers
beekkrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>	Insecten-libellen
bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>	Insecten-libellen
donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>	Insecten-libellen
gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora</i> <i>flavomaculata</i>	Insecten-libellen
gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>	Insecten-libellen
hoogveenglanslibel	<i>Somatochlora arctica</i>	Insecten-libellen
kempense heidelibel	<i>Sympetrum</i> <i>depressiusculum</i>	Insecten-libellen
speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>	Insecten-libellen
aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>	Insecten- dagvlinders
bosparelmoervlinder	<i>Melitaea athalia</i>	Insecten- dagvlinders
bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>	Insecten- dagvlinders
bruine eikenpage	<i>Satyrrium ilicis</i>	Insecten- dagvlinders
duinparelmoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>	Insecten- dagvlinders
gentiaanblauwtje	<i>Maculineaalcon</i>	Insecten- dagvlinders
grote parelmoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>	Insecten- dagvlinders
grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>	Insecten- dagvlinders
grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris)</i>	Insecten- dagvlinders
iepenpage	<i>Satyrrium w-album</i>	Insecten- dagvlinders
kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>	Insecten- dagvlinders

kleine ijsvogelvinder	<i>Limenitis camilla</i>	Insecten- dagvlinders
kommavinder	<i>Hesperia comma</i>	Insecten- dagvlinders
sleedoorpage	<i>Thecla betulae</i>	Insecten- dagvlinders
spiegeldikkopje	<i>Heteropterus morpheus</i>	Insecten- dagvlinders
veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>	Insecten- dagvlinders
veenbesparelmoervinder	<i>Boloria aquilonaris</i>	Insecten- dagvlinders
veenhooibeestje	<i>Coenonympha tullia</i>	Insecten- dagvlinders
veldparelmoervinder	<i>Melitaea cinxia</i>	Insecten- dagvlinders
zilveren maan	<i>Boloria selene</i>	Insecten- dagvlinders
europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>	Kreeftachtigen
beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>	Vissen
beekprik	<i>Lampetra planeri</i>	Vissen
elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>	Vissen
gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	Vissen
grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>	Vissen
kwabaal	<i>Lota lota</i>	Vissen
alpenwatersalamander	<i>Mesotriton alpestris</i>	Amfibieën
bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Amfibieën
gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Amfibieën
kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Amfibieën
meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Amfibieën
middelste groene kikker/bastaard kikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	Amfibieën
vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>	Amfibieën
vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>	Amfibieën
adder	<i>Vipera berus ssp. berus</i>	Reptielen
hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Reptielen
levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	Reptielen
ringslang	<i>Natrix natrix</i>	Reptielen
aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
boomarter	<i>Martes martes</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Zoogdieren- landzoogdieren

bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
damhert	<i>Dama dama</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
das	<i>Meles meles</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
dwerfspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
edelhert	<i>Cervus elaphus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
haas	<i>Lepus europeus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
molmuis	<i>Arvicola scherman</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
steenmarter	<i>Martes foina</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Zoogdieren-landzoogdieren
veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Zoogdieren-landzoogdieren

veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	Zoogdieren- landzoogdieren
gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>	Zoogdieren- zeezoogdieren
grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>	Zoogdieren- zeezoogdieren

Vrijgestelde soorten provincie Gelderland

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën en reptielen	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i> (<i>Rana ridibunda</i>)
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i> (<i>Rana esculenta</i>)

Bijlage 4 Expertise en doelstelling

Staring Advies beschikt over gekwalificeerde (veld)medewerkers die de uitvoering van de inventarisaties, als ook de rapportage en verdere begeleiding, op zich nemen. Staring Advies is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Betekenis van ons lidmaatschap van het Netwerk Groene Bureaus voor opdrachtgevers.

Adviesbureaus die lid zijn van het Netwerk Groene Bureaus investeren nadrukkelijk in

- *de kwaliteit van hun producten en in*
- *de kwaliteit van de relatie tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.*

Het lidmaatschap van het Netwerk Groene Bureaus betekent dat het adviesbureau:

1. kwaliteit van besluitvorming en integere advisering als enig belang heeft. Leden van het

Netwerk Groene Bureaus zijn geen natuurbeschermers en geen facilitators van natuurschadelijke ontwikkelingen. Zij staan tussen de partijen maar zijn zelf geen partij;

2. conform de gedragscode van het Netwerk Groene Bureaus adviseert: respectvol, deskundig, integer, verantwoord, objectief en onafhankelijk;

3. zich door het Netwerk Groene Bureaus met regelmaat laat toetsen op de geleverde kwaliteit;

4. de klachtenprocedure van het Netwerk Groene Bureaus erkent. De klachtenprocedure is

onderdeel van kwaliteitsborging van het Netwerk Groene Bureaus en staat open voor opdrachtgevers en andere belanghebbenden. Onafhankelijk voorzitter van de klachtencommissie is Annelies Freriks (Element Advocaten, Eindhoven en hoogleraar Dier en Recht, Universiteit Utrecht), met Robert Crince le Roy (advocaat bij Wybenga Advocaten, Rotterdam) als vervanger;

5. medewerkers inzet met een passende opleiding: HBO, academisch niveau of van vergelijkbaar niveau;

6. zonodig - en binnen de overeengekomen contractvoorwaarden - snel aanvullende deskundigheid kan inschakelen via het Netwerk Groene Bureaus.

Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie van groene adviesbureaus, heeft zeventig leden en vertegenwoordigt driekwart van alle (landschaps)ecologen bij adviesbureaus. Informatie over het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Staring Advies
Jonker Emilweg 11
6997 CB Hoog-Keppel
T 0314 641 910
info@staringadvies.nl
